

JUS**informacije****4**15. FEBRUAR 1979.
BEOGRAD

informator saveznog zavoda za standardizaciju

PRVI PROPISI O OBAVEZNOM ATESTIRANJU PROIZVODA**NAREDBA O IZGLEDU I UPOTREBI ATESTNOG ZNAKA**

Zakonom o standardizaciji određeno je da proizvodi koji podležu obaveznom atestiranju moraju biti označeni atestnim znakom, kojim se na proizvodu označava da je podvrgnut atestiranju i da ispunjava propisane uslove. Na osnovu čl. 82 st. 3. Zakona o standardizaciji direktor Saveznog zavoda za standardizaciju izdao je Naredbu o izgledu i upotrebi atestnog znaka, koja je objavljena u „Službenom listu SFRJ“ br. 4/79.

Ovom naredbom regulisan je izgled atestnog znaka i način označavanja atestiranih proizvoda, kao i nanošenja i poništavanja atestnog znaka. Ova naredba ima opšti karakter; način označavanja određenih proizvoda, dopunske oznake koje sadrže atestni znak za određeni proizvod i veličina atestnog znaka za konkretni slučaj utvrđuju se propisom o atestiranju tog proizvoda. U Naredbi o obaveznom atestiranju pamuka, koja je objavljena u istom broju „Službenog lista SFRJ“, određeno je: „Označavanje atestnim znakom vrši se na balama pamuka žigom ili nalepnicom pri čemu veličina B iz tač. 5. Naredbe o izgledu i upotrebi atestnog znaka iznosi 125 mm – ako se znak nanosi nalepnicom, a 15 mm – ako se znak nanosi žigom. U atestni znak unosi se utvrđena oznaka klase pamuka“. Tako je, u skladu s propisom o atestnom znaku, propisom o atestiranju određenog proizvoda – u ovom slučaju pamuka – određen način označavanja tog proizvoda.

Proizvodi, čije obavezno atestiranje nije uređeno propisom iz čl. 59 i 60. Zakona o standardizaciji ne mogu se označavati atestnim znakom. Napominjemo da je do sada objavljen samo jedan takav propis, i to pomenuta Naredba o obaveznom atestiranju pamuka. Kada ova naredba stupi na snagu i počne se primenjivati, pamuk će biti prvi proizvod koji će nositi atestni znak i koji će biti snabdeven atestom prema Zakonu o standardizaciji.

Iz Saveznog zavoda za standardizaciju

ORGANIZOVANJE I UPRAVLJANJE INTEGRALNIM KVALITETOM PROIZVODA

**Jugoslovensko savetovanje u organizaciji Saveza za unapređenje
kvaliteta proizvoda i usluga SR Srbije**

Savetovanje će se održati u Beogradu 22. i 23. marta 1979. godine u Kongresnom centru „Sava“, prema priloženom programu.

Jugoslovensko savetovanje „ORGANIZOVANJE U UPRAVLJANJE INTEGRALNIM KVALITETOM PROIZVODA“ (sa razmatranjem uticaja zakona i propisa na upravljanje i organizovanje) ima prvenstveno za cilj sagledavanje problematike organizovanja obezbeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta proizvoda u radnim organizacijama u uslovima našeg samoupravnog sistema i pronalaženje najpogodnijih rešenja za ovo organizovanje. U razmeni mišljenja predstavnika organizacija proizvođača i prometa, organizovanih potrošača, naučnih ustanova, inspekcijskih službi, organa i organizacija uprave itd., koji su povezani sa problematikom kvaliteta, treba da se dođe do zaključaka o oblicima i načinima organizovanja obezbeđenja kvaliteta i odgovornostima za isto. Pri ovome se polazi od činjenice da dobar i ekonomičan kvalitet proizvoda i usluga može da bude rezultat samo koordiniranih napora svih odgovornih i zainteresovanih organizacionih jedinica i radnika u radnoj organizaciji i izvan nje.

Na savetovanju će iznositi svoja mišljenja veliki broj istaknutih stručnjaka iz cele Jugoslavije, predstavnici proizvođačkih organizacija i društveno-političkih zajednica, a kroz diskusije će se obezbediti široka razmena iskustva učesnika savetovanja.

Savetovanje je namenjeno rukovodiocima i stručnjacima koji se bave kontrolom kvaliteta, razvojem, konstrukcijom, standardizacijom, tehnologijom, proizvodnjom, naukom, prometom, prodajom, servisiranjem i svim ostalim aktivnostima koje su povezane sa koordinisanjem, propisivanjem, definisanjem i nadgledanjem kvaliteta proizvoda i usluga.

MEMORIJALNA NAGRADA FREDA BUČERA (FRED BUCHER) ZA 1979. GODINU

Memorijalna nagrada Freda Bučera se daje za vredan referat iz oblasti standardizacije koji se odabere za izlaganje na Godišnjoj konferenciji Britanske institucije za standardizaciju (BSI).

Referat treba da značajno doprinese daljem razvoju i razumevanju standardizacije u industriji i trgovini. Tema treba da je iz prakse, tj. da proizilazi iz sopstvenog iskustva autora i da sadržaj obuhvati i ilustrativne podatke u vezi sa tim iskustvom.

Dobitnik će primiti nagradu od 200 funti i specijalu medalju. Takođe će primiti i deo sredstava za pokriće putnih troškova za dolazak na Konferenciju.

Pravo konkurišanja za nagradu imaju i članovi društava učlanjenih u IFAN.

Referati moraju biti na engleskom jeziku, obima 2000 do 4000 reči, otkucani na A4 formatu, sa duplim proredom i sa marginom na levoj strani od 25 do 40 mm.

Referate treba slati pod pseudonimom, u dve kopije, a bar jedna mora biti pogodna za reprodukciju. Uz referat, potpisani pseudonimom, treba u zatvorenom kovertu poslati tačne podatke o autoru: puno ime i adresu i naziv referata. Na samom kovertu treba otkucati samo pseudonim.

Referati moraju biti originalni i do sada neobjavljeni niti izlagani. Jedan autor može konkurišati samo sa jednim referatom.

Rok za prijem referata je 30. april 1979. godine.

Detaljnije informacije mogu se dobiti od : the Fred Bucher memorial fund, c/o the Secretary, British standards society at BSI headquarters ili preko: sekretara SADUS, Beograd, Savezni zavod za standardizaciju.

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA I PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA

Većinu predloga koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav, pored stručnjaka Zavoda ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predloge standarda iz oblasti prekidača za naizmeničnu struju visokog napona JUS N.K3.120 i JUS N.K3.113 uradile su radne grupe u okviru Tehničkog odbora TO-17 A – Visokonaponske aparature – Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta, a usvojeni su kao prednacrti na sednici Komisije Saveznega zavoda za standardizaciju 21. decembra 1978. godine.

Nacrt revizije standarda iz oblasti papira i kartona-sirovi-krovni karton JUS H.N3.200 predložili su proizvođači ovog proizvoda: Tovarna papirja „SLADKOGORSKE”, Sladni vrh

a usaglašen je sa zahtevima proizvođača krovnog kartona i korisnika, kao i proizvođači bitumeniziranih kartona za izolaciju. Svi tekstovi predloga standarda i predloga revizije standarda umnoženi su i dostavljeni svim članovima komisija – predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe. Danom objavljanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

– rok za dostavljanje primedbi u vezi sa predlozima standarda i predlozima revizije standarda 15. maj 1979. godine.

Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Pešića Krcuna 35/II sa zahtevom da im se isti dostave.

16⁴⁵ h Pauza

C. Metode rada u kontroli

17 h Izbor metoda rada u integralnoj kontroli kvaliteta (prof. M. Rovešnjak)

Primena metoda rada u kontroli kvaliteta

1730 h Diskusija

23. mart 1979, petak

D. Standardizacija u OUR

8 h Uticaj nacionalne standardizacije na poslovanje OUR (D. Lisica)

Uticaj interne standardizacije na kvalitet u OUR (V. Kurelec)

Uticaj interne standardizacije na kvalitet proizvoda i poslovanje u „Elektronskoj industriji“ Niš (G. Stojanović – M. Minić)

E. Obezbeđenje kvaliteta u prometu

Sistem obaveznog atestiranja proizvoda u Jugoslaviji (Z. Miličević)

Praktični aspekti atestiranja u domaćem i međunarodnom prometu (prof. F. Mlakar)

915 h Pauza

9⁴⁵ h Propisi o obaveznom atestiranju sirovina za tekstilnu industriju (M. Topalović)

Propis o obaveznom atestiranju aparata za domaćinstvo (Lj. Stašić)

Atestiranje proizvoda u OUR „Gorenje“ (E. Jeromej)

Kvalitet i potrošači (L. Mirković)

Nadzor nad obezbeđenjem kvaliteta od strane službi inspekcije (Aksentijević)

Iskustva iz ocenjivanja kvaliteta proizvoda i usluga na benzinskim stanicama u SR Srbiji (M. Žigić)

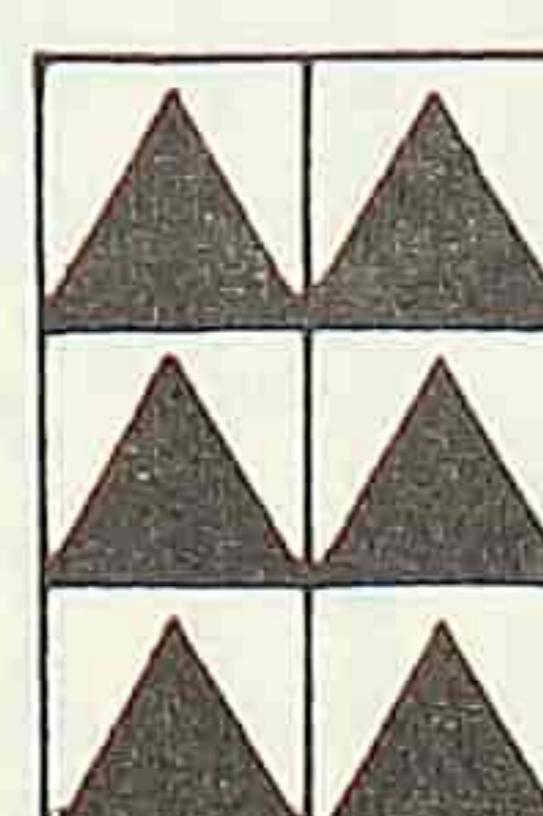
SAVETOVANJE:
ORGANIZOVANJE I UPRAVLJANJE
INTEGRALNIM KVALITETOM PROIZVODA

SAVEZ ZA UNAPREĐENJE KVALITETA
I USLUGA SRBIJE

11000 B E O G R A D

Zmaj Jovina 13/II

SAVEZ ZA UNAPREĐENJE KVALITETA
PROIZVODA I USLUGA SRBIJE

ORGANIZOVANJE I UPRAVLJANJE
INTEGRALnim KVALITETOM
PROIZVODA

Savetovanje

sa prikazom uticaja zakona i propisa
na upravljanje i organizovanje

22. i 23. marta 1979. god.

B E O G R A D

Kongresni centar „SAVA“

Jugoslovensko savetovanje „ORGANIZOVANJE I UPRAV
LJANJE INTEGRALNIM KVALITETOM PROIZVODA“
(sa razmatranjem uticaja zakona i propisa na upravljanje i
organizovanje) ima prvenstveno za cilj sagledavanje proble-
matike organizovanja obezbeđenja kvaliteta i kontrole
kvaliteta proizvoda u radnim organizacijama u uslovima
našeg samoupravnog sistema i pronaalaženje najpogodnijih
rešenja za ovo organizovanje. U razmeni mišljenja predstav-
nika organizacija proizvođača i prometa, organizovanih
potrošača, naučnih ustanova, inspekcijskih službi, organa i
organizacija uprave itd., koji su povezani sa problematikom
kvaliteta, treba da se dođe do zaključaka o oblicima i
načinima organizovanja obezbeđenja kvaliteta i odgovornos-
tima za isto. Pri ovome se polazi od činjenice da dobar i
ekonomičan kvalitet proizvoda i usluga može da bude
rezultat samo koordiniranih napora svih odgovornih i
zainteresovanih organizacionih jedinica i radnika u radnoj
organizaciji i izvan nje.

Na savetovanju će iznositi svoja mišljenja veliki broj
istaknutih stručnjaka iz cele Jugoslavije, predstavnici proiz-
vođačkih organizacija i društveno-političkih zajednica, a
kroz diskusije će se obezbediti široka razmena iskustva
učesnika savetovanja.

Savetovanje je namenjeno rukovodiocima i stručnjacima
koji se bave kontrolom kvaliteta, razvojem, konstrukcijom,
standardizacijom, tehnologijom, proizvodnjom, naukom,
prometom, prodajom, servisiranjem i svim ostalim aktivno-
stima koje su povezane sa koordinisanjem, propisivanjem,
definisanjem i nadgledanjem kvaliteta proizvoda i usluga.

Savetovanje će se održati u Beogradu 22. i 23. marta
1979. godine u Kongresnom centru „Sava“, prema prilože-
nom programu.

Molimo vas da prijavu za Savetovanje izvršite na obrascu
koji se prilaže.

PROGRAM SAVETOVANJA

22. mart 1979, četvrtak
Pre podne

7 – 10 h	Prijava i prihvatanje učesnika
10 h	Uvodno izlaganje na temu „Kvalitet i naš samoupravni sistem“

A. Organizovanje obezbeđenja kvaliteta i upravljanje kvali- tetom	1030 h	Sistem obezbeđenja kvaliteta proizvoda u rad- nim organizacijama (dr M. Spasić)
		Koncept upravljanja integralnim kvalitetom proizvoda (prof. dr R. Andrejić)
	1110 h	Pauza
	1130 h	Ekonomski aspekti kvaliteta proizvoda i usluga (prof. dr S. Urošević)
		Definisanje kvaliteta (M. Nikoletić)
		Pravni aspekti kvaliteta u proizvodnji, prometu i eksploataciji (K. Rabrenović)
	1230 h	Diskusija
		Po podne

B. Organizacija kontrole kvaliteta	16 h	Organizacija kontrole kvaliteta u OUR „Iskra“ (L. Kozina)
		Upravljanje kvalitetom u SOUR „Rade Kon- čar“ Zagreb (B. Zlatković)
		Integralno upravljanje kvalitetom proizvoda u podsistemu proizvodnje (prof. dr Ž. Mitrović)
		Potpis
		Prijavu dostaviti do 20. marta 1979. godine.

Troškove učešća u iznosu od 1.500 dinara uplatiti na
račun: 60803–678–8654, SDK Beograd, Savez za
unapređenje kvaliteta proizvoda i usluga Srbije. Upla-
ta se dokazuje petim primerkom izveštaja o zaduže-
nju, a može se izvršiti i na samom savetovanju bariranim
čekom ili u gotovu.

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU**iz oblasti prekidača za naizmeničnu struju visokog napona**

JUS N.K3.120 Pravila za ispitivanje uključivanja i prekidanja pri nepodudarnosti faza

JUS N.K3.113 Obvojnice prelaznog povratnog napona strujnog kola.

ISPRAVKA

U broju 2 JUS informacija – u rubrici ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA – greškom je u navođenju predloga standarda iz grupe za elektrotehniku – oblast električnih uređaja za protiveksploziju zaštitu – izostavljen standard JUS N.S8.301 – Protiveksplozionska zaštita. Samosigurnosni i pridruženi uređaji – i u ovom broju isti ponavljamo i napominjemo da je rok za javnu diskusiju 15. aprila 1978. godine.

IZ GRUPE ZA HEMIJU**iz oblasti papira i kartona – predlog revizije**

JUS H.N3.200 Sirovi krovni karton.

IZ GRUPE ZA RUDARSTVO I METALURGIJU**iz oblasti rudarstva – nemetalne mineralne sirovine – kalcijum karbonatna punila**

JUS B.B8.080 Kalcijum karbonatna punila. Uzimanje i obrada uzoraka

IZ GRUPE ZA BEZBEDNOST I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE**iz oblasti vibracija i udara**

JUS Z.P0.005 Mehaničke vibracije i udari; matematički termini i definicije

JUS Z.P0.006 Mehaničke vibracije i udari; pomoćna terminologija

IZ GRUPE ZA MAŠINSTVO I SAOBRAĆAJ**iz oblasti hidrauličkih i pneumatičkih sistema**

JUS L.N1.001 Hidraulički i pneumatički sistemi, grafički simboli

JUS L.N1.002 Osnovni i funkcionalni simboli

JUS L.N1.003 Pretvaranje energije

JUS L.N1.004 Upravljački ventili

JUS L.N1.005 Prenošenje i održavanje energije (kondicioniranje)

JUS L.N1.006 Aktiviranje

JUS L.N1.007 Dopunski uređaji

JUS L.N1.008 Primeri agregata

JUS L.N1.009 Primeri kompletnih instalacija

iz oblasti za autopneumatiku

JUS G.E3.204 Pneumatici za kamione, autobuse, tegljače i njihove prikolice za montažu na naplatke sa strmim ramenima (15°) – Radijalna konstrukcija „tjubles“

JUS M.N1.073 Olučasti naplaci sa strmim ramenima za teretne automobile, autobuse, tegljače i njihove prikolice

JUS G.E3.111 Označavanje unutrašnjih pneumatika za putničke automobile po grupama

JUS M.N1.061 Plitki olučasti naplaci za lake teretne automobile i njihove prikolice

JUS M.N1.068 Olučasti naplaci za superbalon-gume za putničke i lake teretne automobile i njihove prikolice

IZ GRUPE ZA GRAĐEVINARSTVO**iz oblasti građevinarstva**

JUS C.B6.013 Vučena čelična žica za betonske armature.

Tehnički uslovi

OVLAŠČIVANJE ORGANIZACIJA**ZA ATESTIRANJE****OBAVEŠTENJE**

o prijavljivanju organizacija udruženog rada u svrhu dobijanja ovlašćenja za atestiranje pamuka i vune

U „Službenom listu SFRJ“, broj 4/79 objavljena je Naredba o obveznom atestiranju pamuka, koja stupa na snagu 27. jula 1979. godine a u „Službenom listu SFRJ“ broj 6/79 objavljena je Naredba o obveznom atestiranju vune, koja stupa na snagu 10. avgusta 1979. godine. Pozivamo sve zainteresovane organizacije udruženog rada da podnesu prijavu Saveznom zavodu za standardizaciju (grupi za kvalitet) radi dobijanja ovlašćenja za atestiranje prema pomenutim naredbama.

Rok za podnošenje prijava je 28. februar 1979. godine. Prijavljenim organizacijama udruženog rada Savezni zavod za standardizaciju će dostaviti obrazac – Zahtev za dobijanje ovlašćenja za atestiranje pamuka i vune.

ODRŽANI SASTANCI

U prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju održan je 23. januara 1979. godine sastanak Komisije za standarde iz oblasti bazne i elektrohemijske industrije: metode ispitivanja tehničkog alumijum-fluorida (AlF_3).

Na sastanku su razmatrana prispeva mišljenja na nacrte jugoslovenskih standarda od JUS H.B8.193 zaključno sa JUS H.B8.196 dobijena u toku javne diskusije.

Komisija za standarde je utvrdila i usvojila konačan tekst predloga jugoslovenskih standarda i predložila da pomenuti standardi budu sa primenom.

Sastanak Stručne komisije za kalcijum karbonatna punila održan je u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju dana 30. januara 1979. godine. Na sastanku je razmatrana problematika standardizacije u oblasti kalcijum karbonatnih punila. Po red ovoga razmatranja je predlog nacrt novog standarda za uzimanje i obradu uzorka za kalcijum karbonatna punila. Na komisiji su pored ostalih doneti i sledeći zaključci:

1. U toku 1979. godine Komisija će raditi na pripremi i donošenju sledećih standarda iz oblasti kalcijum karbonatnih punila i to: JUS B.B6.031 – Kalcijum karbonatna punila. Prirodni mleveni kalcijum karbonat. Klasifikacija i tehnički uslovi; JUS B.B8.080 – Kalicijum karbonatna punila. Uzimanje i obrada uzorka; JUS B.B8.081 – Kalcijum karbonatna punila. Metode ispitivanja. Određivanje granulometrijskog sastava.

2. U toku februara 1979. godine Stručna komisija pripreme predlog programa do 1982. godine, u oblasti kalcijum karbonatna punila.

3. Stavlja se na javnu diskusiju nacrt standarda JUS B.B8.080–Kalcijum karbonatna punila. Uzimanje i obrada uzorka

41

428/1979/1

700052555.3,4

COBISS 0.0

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

Sastanak Komisije za štampana kola održaće se 8. i 9. februara 1979. godine u 9 časova, u Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna, 35 Beograd.

Na dnevnom redu je usvajanje standarda:

JUS N.R7.063 Štampane ploče. Metode ispitivanja. Mešovita ispitivanja

JUS N.R7.065 Štampane ploče. Metode ispitivanja. Ispitivanja uticaja okoline

JUS N.R7.061 Štampane ploče. Metode ispitivanja. Električna ispitivanja (samo tačka 2.1.2)

JUS N.R7.062 Štampane ploče. Metode ispitivanja. Mehanička ispitivanja (samo tačke 3.1.2 i 3.2.2)

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju kao i bilten „Standardizacija“. Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644-066 i 682-099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343; grupa za

elektrotehniku 380, 381; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377; grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350; grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286; urednik biltena 287.

Sekretar: 237